

TIBBİ TERMİNOLOJİ 1

TERİM ANALİZİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

YRD. DOÇ. DR. PERİHAN ŞENEL TEKİN

Öneki Olmayan Tıbbi Terimler

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Hepatitis/hepatit:	-itis/it: iltihap, inflamasyon hepato/hepato:karaciğer	Karaciğerin inflamasyonu
Arthralgia/artralji	-algia/alji:ağrı Artron/artro:eklem	Eklem ağrısı
Kleptomania/kleptomani	-mania/mani:delilik, aşırı anormal istek Kleptein/kleptein:çalınmak	Hırsızlık yapmaya karşı kontROLSÜZ istek

Öneki Olmayan Tıbbi Terimler

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Rhinoplasty/rinoplasti	-plasty/plasti:plastik ameliyat rhis/ris:burun	Burun plastik ameliyatı
Lipoid/lipoid	-oid:gibi, benzer Lipos/lipos: yağ	Yağa benzer

Kökü Olmayan Tıbbi Terimler

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Neoplasm/neoplazm	Neo-plasm	Benign ya da malign tümör
Anemia/anemi	An-emia	Kansızlık
Esotropia/ezotropi	Eso-tropia	İçeride yönelik şaşılık
Exotropia/ekzotropi	Exo-tropia	Dışarıya şaşılık

İki Köklü Tıbbi Terimler

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Osteoarthritis/osteoartrit	itis/it Osteo/osteo Art/art	Eklem ve kemiğin iltihabı
Gastroenteritis/gastroenterit	itis/it Gastr/gastr Entero/entero	Mide ve bağırsağın iltihabı

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Adipose/adipoz	Adip/o: yağ -ose: ile ilgili	Yağlı, yağ ile ilgili, şişman.
Albinism/albinizm	Ablin/o: beyaz -ism: durum, süreç.	Deriyi renklendiren maddenin doğuştan eksikliği

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Angioneurotic edema/anjiyonörotik ödem	Angi/o:damar Neur/o:sinir -tic: ile ilgili Edema: ödem	Yumuşak dokuların şişmesi
Decubitus ulcer/dekubit ülser	Decubitus: yatak yarası Ulcer: mukozada doku kaybına yol açan lezyon	Uzun süre yatakta kalan hastaların (özellikle felçli olanların), yatakla temasta olan vücut bölgelerinde oluşan yaralar

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Dermatitis/dermatit	Derm/o: deri -itis: enfeksiyon	Deri iltihabı
Dermatophytosis/dermatofitoz	Derm/o: deri Phytosis: Bitkisel parazitlerden ileri gelen hastalık, bazı bitkilerin ciltte oluşturduğu lezyon.	Yüzeysel mantar enfeksiy onu

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Dermatitis/dermatit	Derm/o: deri -itis: enfeksiyon	Deri iltihabı
Dermatophytosis/dermatofitoz	Derm/o: deri Phytosis: Bitkisel parazitlerden ileri gelen hastalık, bazı bitkilerin ciltte oluşturduğu lezyon.	Yüzeysel mantar enfeksiy onu

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Leukoderma/lökoderma	Leuko: Beyaz anlamında Yunanca ön ek Derm/o: deri	Deride pigment yokluğun a bağlı beyaz lekeler.
Steatoma/steatom	Steat/o: Yağ anlamında Yunanca ön ek Oma: Tümör (ur) anlamı veren Yunanca son ek.	Yağ bezi kisti.

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Arthrocentesis/artrosentez	-centesis: sıvının cerrahi olarak aspirasyonu, boşaltılması Arthr/o: eklem	Eklem boşluğundaki sıvının cerrahi olarak boşaltılması
Arthroscopy/artroskopi	-scopy: bakarak inceleme Arthr/o-: eklem	Eklemin artroskop ile incelenmesi

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Pelvimeter/pelvimetre	-meter: ölçüm yapmada kullanılan alet Pelv/o: pelvis	Pelvis çapını ölçmede kullanılan alet
Arthrodesis/artrodez	-desis: cerrahi tespit Arthr/o: eklem	Eklemin cerrahi olarak tespit edilmesi

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Arthroplasty/artroplasti	-plasty: plastik ameliyatı Arthr/o: eklem	Eklemin plastik ameliyatı
Arthrotomy/artrotomi	-tomy: keserek çıkarmak Arthr/o-: eklem	Eklemin cerrahi olarak kesip çıkarılması

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Carpectomy/karpektomi	-ectomy: cerrahi olarak kesip çıkarmak Carp/o: bilek	Bilek kemiğinin cerrahi olarak kesip çıkarılması
Cranioplasty/karniyoplasti	-plasty: cerrahi ameliyatı Crani/o: kafatası	Kafatası plastik ameliyatı

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Craniotomy/kraniyotomi	-tomy: Cerrahi kesme ya da kesi Crani/o: kafatası	Kafatası açılmasında başvurulan tüm girişimler
Osteoclasıs/osteoklaz	-clasis: cerrahi olarak kırmak Oste/o: kemik	Kemiğin cerrahi olarak kırılması

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Patellapexy/patellapeksi	-pexy: cerrahi tespit Patell/o: diz kapağı	Diz kapağının cerrahi olarak tespiti
Synovectomy/sinovektomi	-ectomy: cerrahi olarak kesip çıkarma Synov/i/o: sinoviyal zar	Eklem kapsülündeki sinoviyal zarın cerrahi olarak kesip çıkarılması

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Atonic/atonik	-ic: ile ilgili a-: yokluk, eksiklik, olumsuzluk Ton/o: basıç ya da gerilim	Gevşemiş, tonüsünü yitirmiş, doğal gerilimini yitirmiş kas
Atrophy/atrofi	trophy-: Besin ya da beslenme -a: yokluk, eksiklik, olumsuzluk	Organ ve dokuların beslenme yetersizlikleri sonucu hacimlerinde ve ağırlıklarında azalmayla karakterize hastalık tablosu

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Bradykinesia/bradikinezi	-kinesia: hareket Brady-: yavaş	İstemli hareketin anormal yavaşlaması
Bursectomy/bursektomi	-ectomy: cerrahi olarak çıkarma Burs/o: eklemlerin çevresinde bulunan içi sıvı dolu kesecik	Bursanın cerrahi olarak çıkarılması

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Bursitis/bursitis	-itis: enflamasyon Burs/o: eklemlerin çevresinde bulunan içi sıvı dolu kesecik	Bursa'nın iltihaplanması.
Dyskinesia/diskinezi	-kinesia: hareket Dys-: zor, ağrılı	Nedeni ne olursa olsun istemli hareketleri yapmada güçlük çekme ya da bu hareketleri yaparken ağrı oluşması

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Dystonia/distoni	-ia: durum Dys-: zor, ağrılı Ton/o: basıç ya da gerilim	Doku ya da organlarda anormal gerginlik
Dystrophy/distrofi	-trophy: Besin ya da beslenme Dys-: zor, ağrılı	Anormal gelişme

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Electromyogram/elektromiyogram	-gram: kayıt Electr/o: elektrik my/o: kas	Kas kasılmalarına bağlı elektrik akımlarının grafik olarak yazdırılmasıyla elde edilen eğri, EMG.
Electromyography/elektromiyografi	-graphy: kayıt etmek Electr/o: elektrik my/o: kas	Kas aktivitesine eşlik eden elektrik akımlarının yazdırılması.

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Fasciitis/fasiit	-itis: enflamasyon Fasci/o: Kasların üzerini örten zar	Fasiyanın iltihabı
Fibromyalgia/fibromiyalji	-algia: ağrı Fibr/o: lif, bağ dokusu	Tendon, ligament ve kasın bağ dokusunda ağrı

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Hyperkinesia/hiperkinezi	Hyper-: hızlı, yüksek Kinesia: hareket	Aşırı hareketlilik
Hypertrophy/hipertrofi	Trophy-: besin, beslenme Hyper-: hızlı, yüksek	Bir organın hacminin ve ağırlığının artması

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Kinesimeter/kinesimetre	-meter: ölçüm için kullanılan alet Kinesia: hareket	Hareket büyüklüğünü ölçen alet
Leiomyoma/leyomiyoma	-oma: tümör, kitle Lei/o: düz My/o: kas	Düz kas tipi hücrelerden oluşan benign (iyi huylu) tümör

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Leiomyosarcoma/leyoöy osarkom	-sarcoma: kötü huylu tümör Lei/o: düz My/o: kas	Düz kas lifi hücrelerini anımsatan fusiform ve asidofil hücrelerden oluşmuş malign (kötü huylu) tümör.
Myalgia/miyalji	-algia: ağrı My/o: kas	Kas ağrısı

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Myasthenia/miyasteni	-asthenia: halsizlik My/o: kas	Kas güçsüzlüğü
Myoclonus/myoklanus	-clonus: titrenti My/o: kas	Düzensiz kas kasılmaları

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Myopathy/Miyopati	-pathy: hastalık My/o: kas	Kas hastalığı
Myositis/miyosit	-itis: enflamasyon Myos/o: kas	Kas iltihabı
Myotonia/miyotoni	-ia: durum Ton/o: basınç My/o: kas	Kas gergi artışı
Myopathy/Miyopati	-pathy: hastalık My/o: kas	Kas hastalığı

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Polymyositis/polimyosit	-itis: enflamasyon Poly-:çok Myos/o: kas	Birden çok kasın iltihabı
Rhabdomyoma/rabdomyom	-oma: tümör, kitle Rhabd/o: çubuk şeklinde My/o: kas	Çizgili kasların iyi huylu tümörü
Rhabdomyosarcoma/rabdosa rkom	-sarcoma: kötü huylu tümör Rhabd/o: çubuk şeklinde My/o: kas	Çizgili kasların kötü huylu tümörü

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Tendinitis/tendinit	-itis: enflamasyon Tendin/o: tendon	Tendonda oluşan iltihap
Tenosyynovitis/tenosinovit	-itis: enflamasyon Tenosynovi/o: tendon kılıfı	endon ve sinovyal kılıfının inflamasyonu, tendon kılıfının iltihabı

Terim Analizi Uygulamaları

Tıbbi Terim	Tıbbi Terimin Yapısal Analizi	Türkçe
Bursectomy/bursektomi	-ectomy: cerrahi olarak kesip çıkarma Burs/o: içi sıvı dolu olan boşluklar	Bursaların cerrahi olarak çıkarılması
Diathermy/diatermi	-thermy: ısı Dia-: Bir uçtan ötekine	Yüksek frekansta alternatif bir akım geçilerek dokuların bölgesel olarak ısıtılma yöntemi